

А.М. Пляшешник, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

М.О. Левченко, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

МОТИВАЦІЯ СТУДЕНТІВ ЯК ШЛЯХ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

На сучасному етапі розвитку України, в умовах активного реформування освітньої, соціокультурної сфери, в тому числі галузі фізичної культури та спорту назріла необхідність пошуку нових ефективних шляхів процесу фізичного виховання молоді та удосконалення існуючих методик. Особливої уваги, на нашу думку, заслуговує фізичне виховання студентів, тому що роки перебування у вищих навчальних закладах – важливий етап формування майбутніх фахівців. Невипадково у комплексній системі навчально-виховного процесу у ВНЗ провідна роль належить фізичному вихованню студентів. Фізична культура студентів має велике значення для професійної підготовки майбутніх фахівців.

Ефективність навчання та праці студентів значною мірою залежить від ступеню витривалості, координаційних можливостей, рівня розвитку показників сили, гнучкості та інших фізичних якостей. Загальновідомо, що низький рівень працездатності призводить до швидкого стомлення, появи більшої кількості помилок у роботі та несприйняттю нового матеріалу. Навчальна діяльність студентів та праця спеціалістів характеризується переважно малорухомим станом, тривалим перебуванням в одній і тій самій позі, сидячи чи стоячи. Обмеження руху, статичність у позях різко погіршує працездатність, призводить до помилок і неточностей, негативно відбивається на життєво важливих системах організму.

Провідна роль відводиться фізичному вихованню і у формуванні особистості студента й фахівця, розвитку фізичних і психічних якостей, професійних вмінь і навичок, збереженні та зміцненні здоров'я. Його структура і зміст визначаються метою і завданнями, які поставлені перед цією загальнопрофільною навчальною дисципліною.

Для цілеспрямованого формування у процесі фізичного виховання мотиваційної сфери студентів нами був запропонований комплекс заходів, що включають вивчення причин низької ефективності організації процесу з фізичного виховання студентів; характеристику умов навчального закладу; розробку моделі

поетапного формування мотивації студентів до рухової активності. Запропонована модель включала постановку основних етапів формування мотивації студентів до рухової активності, розробку експериментальної програми з фізичного виховання і критеріїв сформованості мотивації.

Зміст навчальної програми має орієнтувати педагогічний процес не на опосередкованого студента і дозволяти диференційовано підходити до виховання кожної конкретної особистості. Ця теза вимагає від фахівців фізичної культури ВНЗ постійного пошуку нових сучасних засобів та удосконалення існуючих методів фізичного виховання студентів із урахуванням їхніх інтересів та вподобань [2; 6].

Активні процеси гуманізації вищої освіти дозволяють з урахуванням особливостей матеріальної бази, традицій, які історично склалися та компетентності професорсько-викладацького складу, разом із базовою програмою реалізувати авторські програми з фізичного виховання

Саме пошук мотивації набуває особливого значення під час використання засобів фізичного виховання студентів.

На кожному етапі формування мотивації до занять була поставлена мета досягнення студентами необхідної для кожного етапу мотиваційної тенденції, застосовувалася група засобів і методів різних за змістом, але які відповідали індивідуальному, диференційованому й особистісно-орієнтованому вибору студентом подальшої діяльності.

Результати дозволяють рекомендувати даний підхід для організації занять з фізичного виховання студентів, що визначає подальше вдосконалення навчальних програм з фізичного виховання для навчальних закладів.

Фізична культура виступає як інтегральна якість особистості, умова й передумова ефективної навчальної та майбутньої професійної діяльності, узагальнений показник загальної й професійної культури майбутнього фахівця.

Система професійної підготовки студентів повинна забезпечувати оптимальний вплив педагогічних факторів як диференційовано (початкові етапи розвитку мотивації до цінностей фізичної культури і спорту), так й інтегровано (етапи формування мотивації до занять фізичною культурою і спортом як чинника реалізації професійного самовизначення майбутнього фахівця). У зв'язку з цим світоглядну позицію студентів щодо сфери фізичної культури і спорту визначено на рівні формування теоретичних знань, а також методичних і практичних умінь їх реалізації в повсякденній навчальній діяльності.